

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ BİZNES UNİVERSİTETİ**

**Bakı Biznes Universitetinin Elmi Şurasının
_____ nömrəli _____-ci il tarixli
qərarı ilə təsdiq edilmişdir.**

**BAKALAVRİAT SƏVİYYƏSİNİN “BEYNƏLXALQ TİCARƏT VƏ LOGİSTİKA
İXTİSASI ÜZRƏ
TƏHSİL PROQRAMI**

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 050401-Beynəlxalq ticarət və logistika

BAKİ- 2020

BAKALAVRIAT SƏVİYYƏSİNİN 050401-BEYNƏLXALQ TİCARƏT VƏ LOGİSTİKA İXTİSASI ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bakalavriat səviyyəsinin **050401 - "Beynəlxalq ticarət və logistika"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də "Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsi üzrə ixtisasların (proqramların) Təsnifatı"na uyğun Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin 09.07.2020-ci il tarixli F-393-saylı Qərarı ilə təsdiq edilmiş **050401 – "Beynəlxalq ticarət və logistika"** ixtisasının Təhsil Proqramı əsasında hazırlanmışdır.

1.2. Təhsil Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:

1.2.1. İxtisas üzrə məzunun kompetensiyalarını, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə təlim və öyrənmə metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktura və kadr potensialına olan tələbləri, tələbənin təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini artırma imkanlarını müəyyənləşdirir;

1.2.2. Tələbələrə və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, eləcə də təlim nəticələri bərədə məlumatlandırmaq;

1.2.3. Təhsil Proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı bu prosesə cəlb olunan ekspertləri məlumatlandırmaq;

1.2.4. Beynəlxalq ticarət və logistika üzrə kadr hazırlığını həyata keçirmək;

1.2.5. Tələbələrə Beynəlxalq ticarət və logistika üzrə nəzəri və praktiki bilik və anlayışlarla təmin etməklə Beynəlxalq ticarət və logistika sahəsi üzrə problemlərin həllinə yaradıcı yanaşma bacarığını aşılamaq;

1.2.6. Tələbələrə Beynəlxalq ticarət və logistika sahəsində karyera qurmaları və gələcəkdə cəmiyyətdəki mövqeyinə hazırlamaq;

1.2.7. Kompüter savadlılığını inkişaf etdirmək, ixtisas üzrə riyazi-iqtisadi təhlillər aparmaq və komandada işləmək bacarıqlarını aşılamaq.

1.3. Peşəkar fəaliyyət sahəsi:

"Beynəlxalq ticarət və logistika" ixtisası üzrə məzunun peşə fəaliyyətinin sahəsi dövlət və qeyri-dövlət müəssisələrində maliyyə, vergi, əmlakın idarə edilməsi, sosial-müdafiə sahəsi, audit firmaları, hesablama palatası, bank, sığorta, qiymətli kağızlar sahəsi və s. hesab edilir.

1.4. Peşə fəaliyyətinin obyektləri

Məzunun peşə fəaliyyətinin obyektləri aşağıdakılardır:

1. Xarici qurumlarla işləmək;

2. Onların nümayəndələri ilə danışıqlar aparmaq;

3. Müştərilərin və tərəfdaşların axtarışı;

4. Çalışdığı şirkətin Beynəlxalq nəqliyyat və yükdaşımalarına nəzarət etmək;

5. Malların daşınması xərclərinin optimallaşdırılması;

6. Malların gömrük rəsmiləşdirilməsini həyata keçirmək;

7. Valyuta məzənnələrinin gündəlik izlənməsi;

8. Şirkət üçün beynəlxalq layihələr hazırlamaq və ya iştirak etmək;

9. Dünya bazarını araşdırmaq;

10. Şirkətə xarici ölkə və ya şirkətlərlə əlaqə yaratmaq üzrə yardımçı olmaq;

11. Şirkətin xarici iqtisadi əlaqələrinin inkişaf strategiyasının hazırlanması;

12. Müqavilələrin icrasının bütün mərhələlərinə nəzarət etmək;

13. Prezentasiya hazırlamaq;

14. Beynəlxalq sərgilərdə iştirak etmək;

15. İşgüzar yazışmaların və müşaiyət olunan sənədlərin aparılması;

16. Təbəcciliyində olan işçilərin idarə edilməsi.

1.5. Proqram **"050401-Beynəlxalq ticarət və logistika ixtisası"** ixtisası üzrə bakalavr hazırlığının həyata keçirilməsi üçün məcburidir.

1.6. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadan kənar ümumi yükünün həcmi 45 saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Həftəlik auditoriya saatlarının həcmi ümumi həftəlik yükün 50%-dən çox olmamalıdır. İxtisasın xüsusiyyətindən asılı olaraq həftəlik yükün həcmi dəyişdirilə bilər.

2. Məzunun kompetensiyaları

Təhsil proqramının sonunda məzun “Beynəlxalq ticarət və logistika” ixtisası üzrə aşağıdakı ümumi kompetensiyalara yiyələnməlidir.

BEYNƏLXALQ TİCARƏT VƏ LOGİSTİKA İXTİSASI ÜZRƏ ÜMUMİ KOMPETENSİYALARIN STRUKTURU			
Sıra ÜK	Ümumi kompetensiyalar (blok)	Peşə kompetensiyanın açılışı	Fənnlər
1	Ana dilində və bir xarici dildə (xüsusilə ingilis dilində) peşəkar səviyyədə yazılı və şifahi danışmaq, və rəsmi yazışmalar aparmaq kompetensiyaları	1. İxtisas üzrə Azərbaycan dilində şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqları; (ÜK-1) 2. İxtisas üzrə ən azı 1 xarici dildə kommunikasiya qurma bacarıqları; (ÜK-2)	1. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya 2. Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya
2	Müstəqil düşüncə, məntiqi yanaşma və optimal qərar qəbul etmə kompetensiyaları	1. Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair sistemli və hərtərəfli biliklərə, milli dövlətimizin perspektiv inkişafını proqnozlaşdırma qabiliyyətlərinə; (ÜK-3) 2. Milli dövlətimizin qarşılaşdığı təhdidləri və çağırışları müəyyən etmə bacarıqlarına; (ÜK-4)	1. Azərbaycan tarixi 2. Mülki Müdafiə
3	İnformasiya texnologiyalarından səmərəli istifadə kompetensiyaları	1. İş yerində informasiya texnologiyalarından istifadə etmək qabiliyyətinə; (ÜK-5)	1. İKT-baza bilikləri (ixtisas üzrə)
4	Sistemli düşüncə kompetensiyası	1. Mürəkkəb sistemləri təhlil etmək, əlaqələri aşkarlayıb dərk etmək, müxtəlif sahələrdə və fərqli səviyyələrdə sistemlər arasında əlaqə prinsiplərini dərk etmək, qeyri-müəyyən şəraitdə fəaliyyət göstərmək (sistemli düşüncə kompetensiyası); (ÜK-13) 2. Peşəkar məqsədlər üçün müvafiq məlumatı təhlil etmək, ümumiləşdirmək və tətbiq etmək bacarıqlarına; (ÜK-9)	1. Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika 2. Statistika 3. Ekonometrika 4. Mikroiqtsadiyyat 5. Makroiqtisadiyyat
5	Proqnostik kompetensiyası	1. Gələcəyin (mümkün, ehtimal edilən və arzu olunan) fərqli variantlarını dərk etmək və qiymətləndirmək qabiliyyəti, gələcək haqqında aydın fikir formalaşdırmaq, fəaliyyətin mümkün nəticələrini qiymətləndirmək, risk və baş verən dəyişiklikləri nəzərə almaq qabiliyyətinə; (ÜK-14)	1. Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika 2. Menecment
6	Problemin kompleks həlli kompetensiyaları	1. Məsələlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını müəyyən etmək və seçə bilmək qabiliyyətinə; (ÜK-8) 2. Mürəkkəb problemlərin həlli məqsədilə fərqli problemə yönəlik yanaşmalardan istifadə bacarığı, sadalanan kompetensiyalar əsasında kompleks və ədalətli qərarlar qəbul etmək bacarığına; (ÜK-19)	1. Xətti cəbr və riyazi analiz

7	Özünü dərkətmə, kritik düşüncə, təşəbbüskarlıq və liderlik kompetensiyaları	1. Cəmiyyətdə öz rolunu kritik qiymətləndirmək bacarığına (özünüdərkətmə kompetensiyası); (ÜK-18) 2. Peşəkar fəaliyyətini planlaşdırmaq və təşkil etmək, gələcək təhsilini və mövcud bacarıqlarını təkmilləşdirilmək, vaxtı idarə etmək və tapşırıqları vaxtında tamamlamaq qabiliyyətinə; (ÜK-10) 3. Fəaliyyətində sosial və ekoloji məsuliyyətə, eləcə də vətəndaş şüuru və etik yanaşmaya, həmçinin keyfiyyətə üstünlük vermək bacarığına; (ÜK-11) 4. Bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək məqsədilə vəziyyəti və özünü yenidən qiymətləndirmək və özünütənqid bacarığına; (ÜK-12) 5. Qəbul edilmiş norma, yanaşma və fikirləri təhlil etmək, öz baxışlarını və fəaliyyətini kritik qiymətləndirmək, davamlı inkişaf məsələləri ilə bağlı diskussiyalarda öz mövqeyini müdafiə etmək; (ÜK-17)	1. Menecment 2. Fəlsəfə
8	Strateji baxış kompetensiyaları	1. Yeni şəraitə uyğunlaşmaq, təşəbbüs irəli sürmək qabiliyyətinə və uğur qazanmaq iradəsinə; (ÜK-7) 2. Yerli və daha yüksək səviyyələrdə davamlılığın təmini və yüksəldilməsinə yönəldilmiş novator qərarların kollektiv işlənməsi və gerçəkləşdirilməsi bacarığına; (ÜK-15)	1. Menecment 2. Mikroiqtsadiyyat 3. Maktoiqtsadiyyat
9	Kollektiv iş mühitinə uyğunlaşma və komandada işləmək, vaxtı idarə edə bilmək kompetensiyaları	1. Komandada iş, problemin həllinə ortaq yanaşmaya nail olmaq qabiliyyətinə; (ÜK-6) 2. Başqalarından öyrənmək, digərlərinin tələbatlarını, fikirlərini və hərəkətlərini anlamaq (empatiya) qrupda yaranan konfliktləri həll etmək, problemlərin həllinə yönəlik kollektiv və çoxtərəfli əməkdaşlıqda iştirak bacarığına; (ÜK-16)	1. Menecment
10	Multikultural yanaşma kompetensiyası	1. Fərqli baxış və yanaşmaların dərk edilməsi və kompleks təhlili, geniş inteqrasiya və dünyada artan müxtəlifliyin fərqli perspektivlərinin ümumiləşdirilməsi bacarığına; (ÜK-20)	1. Fəlsəfə
11	Sahələrarası kommunikasiya kompetensiyaları	1. Sahələrarası yanaşmaların formalaşdırılması və qərarların qəbulu bacarığına; (ÜK-21)	1. Statistika 2. Mikroiqtsadiyyat 3. Maktoiqtsadiyyat 4. İKT

2.2. Təhsil proqramının sonunda məzun “Beynəlxalq ticarət və logistika” ixtisası üzrə aşağıdakı peşə kompetensiyalarına yiyələnəlməlidir.

BEYNƏLXALQ TİCARƏT VƏ LOGİSTİKA İXTİSASI ÜZRƏ PEŞƏ KOMPETENSİYALARIN STRUKTURU			
PK	Peşə kompetesiya sistemləri	Peşə kompetensiya	Məcburi fənn bloku
1	İqtisadi təfəkkür və iqtisadi düşünmə qabiliyyəti	1. İqtisadi nəzəriyyənin əsaslarını, müəssisə və fərd səviyyəsindəki davranışları, əsas bazar-iqtisadi göstəriciləri, problemləri və prosesləri bilmək (PK-1). 2. Fərqli rəqabət sistemlərindəki bazarların xüsusiyyətlərini, müxtəlif bazar tiplərində firmaların fəaliyyət mexanizmini, qarşılıqlı əlaqələrin fərqli senarilərinə bilmək (PK-2). 3. Makroiqtisadi terminologiyayı tam şəkildə mənimsəmək, açıq iqtisadiyyatı təhlil edə bilmək və nəzəri modellərdən istifadə etməklə təkliflər irəli sürməyi bacarmaq (PK-3). 4. Milli iqtisadiyyatın makroiqtisadi mənzərəsini, sosial-iqtisadi göstəricilərin dinamikasını, iqtisadi siyasətin əsas konturlarını bilmək, sektorial təhlil aparmağı bacarmaq (PK-12). 5. Azərbaycan iqtisadiyyatının beynəlxalq bazarlarda iştirakının müasir vəziyyəti, problemləri və perspektivləri, eləcə də ticarət tərəfdaşları haqqında biliklərə sahib olmaq (PK-35). 6. İqtisadiyyatı regional və sektorial olaraq təhlil etməyi bacarmaq, kənd təsərrüfatı, sənaye və xidmət sektorunun iqtisadi inkişafdakı rolunu və əhəmiyyətini bilmək, sahə üzrə yeni konseptləri şərh edə bilmək (PK-11).	1. İqtisadiyyata giriş 2. Mikro iqtisadiyyat 3. Makroiqtisadiyyat 4. Seçmə fənn – İPFS – B03 5. Seçmə fənn – İPFS – B04
2	Ümumi riyazi biliklərdən peşəkar fəaliyyətdə istifadə bacarıqları	1. Riyazi üsullar, kəmiyyət və hesablama metodları üzrə bacarıqlara malik olmaq və bu üsul və metodlardan istifadə etməklə optimal qərarlar verə bilmək (PK-4) .	1. Xətti cəbr və riyazi analiz 2. Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika
3	İxtisaslaşdırılmış proqram təminatının tətbiqi bacarığı	1. İşində ümumi porifilli və ixtisaslaşdırılmış proqram təminatından (Excel, Word, Power Point, Photoshop və ya analitik proqramlardan hər hansı biri ilə (SPSS, Stata, Python kimi proqramlarla) işləmək, sadə analizləri etməyi bacarmaq (PK-5) .	1. Seçmə fənn – HF- B04.2
4	Statistik və ekonometrik məlumatları təhlil tətbiq etmək bacarıqları	1. İqtisadi məlumatların təhlili və sistemləşdirilməsi üçün statistik biliklərə sahib olmaq, kəmiyyət və keyfiyyət məlumatlarını toplamaq, təhlil etmək və proqnozlaşdırmanı bacarmaq (PK-6). 2. İqtisadi məsələlərin empirik tədqiqində ortaya çıxan problemləri həll etmək üçün ekonometrik metodologiyayı öyrənmək və tətbiq edə bilmək (PK-7).	1. Statistika 2. Ekonometrika

5	İdarəetmə bacarıqları	1. İdarəetmə və təşkilatla bağlı baza biliklərə yiyələnmək, ixtisas üzrə məlumatları analitik və sistemativ şəkildə təhlil edə bilmək (PK-8) .	1. Menecment 2. Marketing 3. Təchizat zənci-rinin idarə edilmə-si 4. Seçmə fənn – İPFS – B07 5. Seçmə fənn – İPFS – B05 6. Seçmə fənn – İPFS – B06
		2. Biznesin idarə edilməsi üzrə müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmaq, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etmə bacarığına sahib olmaq (PK-15) .	
		3. İdarəetmədəki və təşkilatdakı mövcud problemləri qavrama və həlli yollarını təklif etmək ilə bağlı biliklərə sahib olmaq (PK-14) .	
		4. Marketing fəaliyyətinin elmi-nəzəri və konseptual əsaslarına dair baza biliklərinə sahib olmaq (PK-13) .	
		6. Beynəlxalq ticarət və logistika fəaliyyəti ilə bağlı məsələlərin həllində çevik qərarların qəbul edilməsinə və müasir informasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etməklə ixtisasa uyğun informasiya və intellektual sistemlərin qurulmasına hazır olmaq (PK-32) .	
		7. Sahibkarlıq və təşəbbüskarlıq ruhunun (start-up və s.) formalaşdırılması ilə yanaşı, innovativ və yaradıcı ideyaların hazırlanması ilə bağlı biliklərə sahib olmaq (PK-21) .	
6	Biznesi idarəetmə bacarıqları	1. Biznesin əsasları, idarəetmə, istehsalın təşkili, təşkilatı davranış, insan resurslarının idarəedilməsi, mühasibatlıq və maliyyə işlərinin təşkili, marketing və ictimaiyyətlə əlaqələr sahəsində işin təşkili ilə bağlı baza biliklərə sahib olmaq (PK-22) .	1. Biznesin əsasları
		2. Biznes planının hazırlanması, biznesin qurulması və idarəedilməsi sahəsində işlərin təşkilini bacarmalıdır (PK-23) .	
7	Maliyyə - mühasibat münasibətlərinin idarə edilməsi	1. Mühasibatın elmi-nəzəri və konseptual əsaslarına dair baza biliklərə sahib olmaq (PK-9) . 2. Maliyyənin elmi-nəzəri və konseptual əsaslarına dair baza biliklərə sahib olmaq (PK-10) .	1. Seçmə fənn – İPFS – B01 2. Seçmə fənn – İPFS – B02

8	Xarici iqtisadi əlaqələrin formalaşdırılması kompetisiyaları	1. Beynəlxalq biznes, xarici bazarlarda fəaliyyət göstərməyin yolları və strategiyaları ilə bağlı biliklərə sahib olmaq (PK-36) .	1. Beynəlxalq ticarət
		2. Beynəlxalq idarəetmə və məhsul və xidmətlərin beynəlxalq bazarlarda satışının təşkili biliklərinə sahib olmaq. Ölkənin iqtisadi subyektlərinin xarici ticarət əlaqələrində yaranacaq problemlərinin həll edilməsini bacarmaq (PK-25) .	2. Beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatları
		3. Nəqliyyat, logistika və gömrük sahələri üzrə ikitərəfli və çoxtərəfli beynəlxalq sazişlər və müqavilələr haqqında biliklərə sahib olmaq (PK-28) .	3. Beynəlxalq ticarət hüququ
		4. Yüklərin beynəlxalq təsnifatı, beynəlxalq daşımanın təşkili, o cümlədən iriqabaritli, ağırçəkili, təhlükəli, tez korlanan yüklərin daşınması xüsusiyyətlərinə dair biliklərə sahib olmaq və bu sahədə əməliyyat risklərinin idarəedilməsi metodlarına yiyələnmək (PK-27) .	4. Beynəlxalq biznes
		5. Müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı beynəlxalq ticarət və logistika təşkilatlarında mal və xidmətlərin ticarəti bölmələrinə, beynəlxalq nəqliyyatda yükdaşıma əməliyyatlarına, anbar təsərrüfatlarına, çeşidləmə, qablaşdırma və logistika strukturunun digər həlqələrinə rəhbərlik etməyi bacarmaq (PK-30) .	5. Logistikanın əsasları
		6. Beynəlxalq ticarətin maliyyələşdirilməsi mexanizmini, risklərin idarə edilməsini, valyuta məsələlərini və hedcinq əməliyyatlarını bilmək (PK-31) .	5. Seçmə fənn – İPFS – B09
		7. Beynəlxalq rabitədə həyata keçiriləcək təchizat layihələrin idarə edilməsinə dair biliklərə sahib olmaq, layihələrə aid qərar və proseslərin nəticələrini qabaqcadan proqnozlaşdırmağı və bu məsələlərə dair strateji yanaşma hazırlamağı bacarmaq (PK-33) .	6. Seçmə fənn – İPFS – B10
		8. Beynəlxalq şirkətlər, onların idarə edilməsi, inkişafı və beynəlxalq rəqabət aparması metodları haqqında, eləcə də beynəlxalq istehsalın təşkili və beynəlxalq təchizat zəncirlərinə inteqrasiya metodları haqqında biliklərə sahib olmaq (PK-37) .	7. Seçmə fənn – İPFS – B11
		9. Dünya ticarət sistemi, idxal, ixrac, gömrük fəaliyyəti kimi əməliyyatlara aid nəzəri biliklərə və onları istifadə etmək bacarığına sahib olmaq, o cümlədən beynəlxalq keyfiyyət sertifikatlaşdırılması ilə bağlı nəzəri və praktiki biliklərə sahib olmaq (PK-24) .	

9	Beynəlxalq yükdaşımaların idarəedilməsi bacarıqları	1. Logistika, nəqliyyat-ekspedisiya, təchizat zəncirinin və anbar təsərrüfatının idarə edilməsinə dair təməl biliklərə mail olmaq (PK-26) .	1. Seçmə fənn – İPFS – B08 2. Beynəlxalq ticarət hüququ
		2. Beynəlxalq ticarət və logistika fəaliyyətini təhlil etməyi, qiymətləndirməyi və iqtisadi diaqnostikanın nəticələrini istifadə etməyi bacarmaq (PK-29) .	
		3. Beynəlxalq və milli standartlara uyğun olaraq beynəlxalq ticarət və logistika ilə məşğul olan müəssisələrin fəaliyyəti ilə bağlı normativ və metodiki sənədləri, hesabatları hazırlamağı və təqdim etməyi bacarmaq (PK-34) .	
10	Milli iqtisadiyyatların dünya iqtisadiyyatına integrasiyası	1. Beynəlxalq iqtisadiyyat, milli iqtisadiyyatın beynəlxalq iqtisadiyyatda rolu, müxtəlif milli iqtisadiyyatların arasındakı qarşılıqlı münasibətlər, onların təkamülü və nəticələri haqqında biliklərə sahib olmaq. Müxtəlif ölkələrin iqtisadiyyatını müqayisəli şəkildə təhlil etməyi bacarmaq (PK-19) .	1. Beynəlxalq iqtisadiyyat
		2. Beynəlxalq iqtisadiyyat, beynəlxalq ticarət, beynəlxalq biznes, tədiyə balansı və beynəlxalq maliyyə ilə bağlı anlayışları bilmək (PK-20) .	
Təcrübə			30 saat
11	Nəzəri biliklərin təcrübədə tətbiqi bacarıqları	1. Karyera barədə ilkin anlayışları, karyera inkişaf fəaliyyətlərini, iş müsahibəsinə hazırlıq prosedurlarını və müsahibə texnikalarını bilmək, karyera yol xəritəsinin tərtib olunmasını və texnikaları, iradə, motivasiya və pozitiv düşüncə, işgüzar etika, işaxtarma strategiyaları, eləcə də iş üçün müraciət qaydalarını, peşəkar CV, rezume, istək və tövsiyə məktublarının hazırlanmasını bacarmaq (PK-16) .	Karyera planlaması
		2. Vaxtın effektiv idarə edilməsini, stres menecmenti, tənqidi və analitik düşüncə formalarını bilmək, problem həll etmə və qərarvermə texnikalarına, analitik bacarıqlarına sahib olmaq, eləcə də, komanda işinin qurulmasını bilmək və liderlik prinsiplərinə yiyələnmək (PK-17) .	Yumşaq bacarıqlar (Soft skils)
		3. Layihələrin idarə edilməsində və digər çox istifadə olunan proqram təminatlarından istifadəni bacarmaq, iş həyatında şifahi və yazılı kommunikasiya vasitələrindən istifadə etməyi bacarmaq (PK-18) .	Sərt bacarıqlar (Hardskils)
	(Yumşaq bacarıqlar) 9 kredit	Riyazi üsullar, kəmiyyət və hesablama metodları üzrə bacarıqlara malik olmaq və bu üsul və metodlardan istifadə etməklə optimal qərarlar verə bilmək, müasir dövrün mürəkkəb iqtisadi reallıqlarını və onu uyğun həll yollarını öyrənməyi, bu istiqamətdə iqtisadi prosesləri analiz edərək problemləri ortaya qoymağı, riyazi, statistik, ekonometrik və bütövlükdə analitik instrumentlərdən istifadə etməyi və iqtisadi məsələləri modelləşdirərək uyğun təkliflər irəli sürməyi bacarmaq.	
	İnformasiya texnologiyaları		
	Logistikanın əsaları		

	(Sərt bacarıqlar) 10 kredit	Müəssisə mülkiyyət formasından asılı olmayaraq ictimai tələbatın ödənilməsi və mənfəət əldə edilməsi məqsədilə məhsul istehsal edən, satan, müvafiq iş və xidmətlər yerinə yetirən, iqtisadiyyatda dövlət sektorunun rolunu və sosial sahələr üzrə dövlət siyasətinin əsaslarını öyrənmək, onların maliyyələşmə imkanlarını, fəaliyyətin müəyyənləşdirilmiş qurumlar və qaydalar çərçivəsində tənzimlənməsini təhlil edir. Həmçinin sahə üzrə müasir yanaşmaları, inklüziv sosial-iqtisadi siyasəti, institusional yanaşmanın əhəmiyyətini təhlil edir.
	Layihələrin idarəedilməsi	
	Müəssisənin iqtisadiyyatı	

3. Təhsil Proqramının strukturu

3.1. "050401-Beynəlxalq ticarət və logistika" ixtisası üzrə Təhsil Proqram 240 (4 il) AKTS kreditindən ibarətdir. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Cədvəl 1.

Fənnlərin sayı	Fənnin adı	AKT krediti
Ümumi fənlər		30
1.	Azərbaycan tarixi Bu fənn ən qədim dövrlərdən başlayaraq müasir dövrədək Azərbaycan xalqının keçdiyi tarixi inkişaf yolunun mərhələlərini ardıcılıqla öyrənir. Tələbələrimizdə vətənpərvərlik hissini aşılamaq üçün bütün tarixi mərhələlərdə yaranmış dövlətlərin siyasi tarixi, ayrı-ayrı şəxsiyyətlərin qəhrəmanlıq nümunələri tarixi faktlar əsasında şərh olunur. Tarixi keçmişimizdən yararlanmaqla yanaşı əsas məqsəd tələbələrdə geniş dünyagörüşünün, vətən sevgisinin, tarixi hadisələri analitik təhlil etmə qabiliyyətinin və hadisələrdən, siyasi proseslərdən düzgün nəticə çıxarmaq qabiliyyətini formalaşdırmaqdan ibarətdir.	5
2.	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya Bu fənn çərçivəsində tələbələrə Azərbaycan dilində təqdimat etmək, nəqliq, akademik və işgüzar yazı bacarıqlarının aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.	4
3.	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya Bu fənn çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, nəqliq, akademik və işgüzar yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.	15
4.	Seçmə fənlər (Seçmə fənlər universitet tərəfindən müəyyən edilir. İxtisasın spesifikasiyasından asılı olaraq seçmə fənlərə əlavələr edilə bilər.)	6
4.1.	Fəlsəfə	3
	Sosiologiya	
	Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və hüququn əsasları	
	Məntiq	
	Etika	
	Multikulturalizmə giriş	
4.2.	İnformasiya texnologiyaları (ixtisas üzrə)	3
	İnformasiyanın idarə edilməsi	
	Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş	
	Politologiya	

İxtisas fənləri		120
5. İqtisadiyyata giriş <i>Bu fəndə mühüm iqtisadi anlayışlar izah edilir, bazar iqtisadiyyatının ümumi xarakteristikası verilir və məhdud iqtisadi ehtiyatların səmərəli istifadə olunmasında bazar mexanizminin rolu müəyyənləşdirilir. İqtisadi subyektlərin qərar təhrif etməsini şərtləndirən prinsiplər açıqlanır.</i>		6
6. Mikroiqtisadiyyat <i>İqtisad subyektlərin mənfəəti və faydasının maksimumlaşdırmaq baxımından davranışlarını öyrənir müvafiq bazar rəqabəti modellərindən ev təsərrüfatları və firmaların qəbul etdikləri qərarları şərtləndirən amilləri təhlil edilir, iqtisadi ehtiyatların səmərəli istifadəsində bazar mexanizminin üstünlükləri və çatışmazlıqları göstərilir.</i>		10
7. Makroiqtisadiyyat <i>İqtisadi ehtiyatların bütövlükdə rəşional istifadə edilməsi baxımından ölkədə dayanıqlı iqtisadi artımın və makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, iqtisadi ehtiyatların tam və səmərəli istifadə edilməsi, işsizliyin və inflyasiyanın minimumlaşdırılması, xarici iqtisadi əlaqələrin optimallaşdırılmasının nəzəri və praktiki məsələləri təhlil edilir. Problemlərin həll edilməsində dövlətin iqtisadi siyasətinin istiqamətləri göstərilir.</i>		10
8. Xətti cəbr və riyazi analiz <i>"Xətti cəbr və riyazi analiz" fənni "Xətti cəbr" və "Riyazi analiz" bölməsindən ibarətdir. "Xətti cəbr" xətti tənliklər, xətti fəza, xətti çevirmə kimi xətti təbiətə malik obyektləri, "Riyazi analiz" isə diferensial, inteqral hesabının köməkliyi ilə funksiya və dəyişən keyfiyyətləri öyrənir.</i>		8
9. Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika <i>"Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika" fənni "Ehtimal nəzəriyyəsi" və "Riyazi statistika" bölmələrindən ibarətdir. "Ehtimal nəzəriyyəsi" təsadüfi hadisələrin baş verməsinin riyazi qanunauyğunluqlarını, "Riyazi statistika" isə statistik qanunauyğunluqların müəyyən edilməsinə məqsədi ilə məlumatın yığılmasının, emalının və müşahidələrin nəticələrinin interpretasiyasının riyazi üsullarını öyrənir.</i>		8
10. İKT - baza kompüter bilikləri <i>Bu fənn iqtisadi yönümdə təhsil alan gələcək mütəxəssislərə müasir informasiya proseslərinin həyata keçirilməsində istifadə olunan üsul və vasitələr haqqında geniş məlumat verir, iqtisadi proseslərin ayrılmaz tərkib hissəsi olan yeni informasiya və İnternet texnologiyaları üzrə müasir bilikləri aşılrayır.</i>		8
11. Statistika <i>Bu fənn keyfiyyətə müəyyən edilmiş kütləvi sosial-iqtisadi hadisə və proseslərin kəmiyyət tərəfini, onların tərkibini, bölgüsünü, konkret məkan və zaman şəraitində mövcud qarşılıqlı asılılıqlarını və qanuna uyğunluqlarını öyrənir.</i>		10
12. Ekonometrika <i>Bu fənn riyazi və statistik metod, modellərdən istifadə edərək iqtisadi obyektlərin və proseslərin spesifik kəmiyyət və keyfiyyət əlaqələrini öyrənir.</i>		10
13. Menecment <i>Bu fənn menecmentin əsas funksiyalarını, menecerlərin rollarını, təşkilati quruluşları və onların hər birinin üstün və mənfi cəhətlərini, liderlik növlərini öyrənir, təşkilatlardakı qrup və komanda dinamikasını, təşkilatmədəniyyətini, müxtəlifliyin faydalarını tədqiq edir.</i>		7
14. Biznesin əsasları <i>Sahibkarlığın əsas iqtisadi-hüquqi institutlarının öyrənilməsi, biznes-planlaşdırmanın əsas aspektlərinin mənimsənilməsi və sahibkarlıq niyyətinin işlənilməsi, sosial-iqtisadi alətlərin sahibkarlıqda fəal surətdə istifadə olunmasını öyrənir.</i>		6
15. Logistikanın əsasları <i>Müxtəlif sistemlərdə maddi (material) axınlarının, informasiya, maliyyə və insan resurslarının planlaşdırılması, idarə olunması və nəzarətin təşkili yolu ilə həmin axınların optimallaşdırılmasını (xərclərin minimallaşdırılmasını) öyrənir.</i>		6

16.	Beynəlxalq iqtisadiyyat <i>Müxtəlif dövlətlərin və onların təsərrüfat subyektlərinin mallar, xidmətlər, əmlak, kapital və istehsalın digər faktorları ilə beynəlxalq mübadilə sahəsində qarşılıqlı fəaliyyətinin qanunauyğunluqlarını öyrənir.</i>		4
17.	Beynəlxalq ticarət <i>Mürəkkəb iqtisadi kateqoriya olmaqla milli təsərrüfatlar (dövlətlər) arasında malların, xidmətlərin və biliklərin fiziki mübadiləsini, dünya tələbinin və dünya təklifinin məcmusunu öyrənməklə mübadilə prosesində dövlətlər və onlara aid təsərrüfat subyektləri arasında yaranan ictimai-iqtisadi münasibətləri əhatə edir.</i>		4
18.	Beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatları <i>Müxtəlif nəqliyyat növlərindən istifadə etməklə beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatlarının təşkil olunması sistemini, dünya nəqliyyat bazarının təşkil olunması sistemini, dünya nəqliyyat bazarının müxtəlif seqmentlərinin fəaliyyət göstərməsinin nəzəri əsaslarını və əməliyyatların təşkili mexanizmini, beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatlarının sığortalanmasını, beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatlarını tənzimləyən yerli və beynəlxalq normativ aktları öyrənir.</i>		6
19.	Təchizat zəncirinin idarə edilməsi <i>Müəssisələrin logistik və istehsal proseslərində yaranan və dəyişilən xammal, material, məhsul, xidmətlər və s. haqqında bütün informasiya axınlarının planlaşdırılması və idarə edilməsinə integrasiya olunmuş şəkildə yanaşmanı əks etdirən idarəetmə konsepsiyası və təşkilati strategiyaları öyrənir.</i>		4
20.	Beynəlxalq ticarət hüququ <i>Beynəlxalq iqtisadi hüququn alt sahələrindən biri kimi çıxış edən beynəlxalq ticarət münasibətlərini tənzimləyən beynəlxalq-hüquqi normaların, institutların və prinsiplərin sistemini öyrənir.</i>		4
21.	Beynəlxalq biznes <i>Malların, xidmətlərin, texnologiyaların, kapitalın və/və yaxud biliklərin milli sərhədlər vasitəsi ilə milli və yaxud transmilli miqyasda ticarət olunmasını və çox milli müəssisələrin beynəlmilləşməsi prosesini öyrənir.</i>		6
22.	Mülki müdafiə <i>Bu fənn çərçivəsində müxtəlif global FH-rın sürətlə artdığı müasir dövrdə insanın ətraf mühitində təhlükəsizliyinə və sağlamlığının qorunmasına yönəldilmiş qaydalar tədris olunur. Bu fənn həmçinin zərərli amillərin aşkara çıxarmasının və eyniləşdirməsini, insanın mühafizəsinin metod və vasitələrini, zərərli və təhlükəli amillərin minimum dərəcəyə qədər azaldılması yollarını, sülh və müharibə dövrü baş verən qəza hallarının, fəlakətlərin nəticələrini aradan qaldırmaq üçün tədbirlərin görülməsi ilə bağlı məsələləri əhatə edir.</i>		3
	Peşə hazırlığının seçmə fənn blokları		60
23.	İPFS - 01	1. Maliyyə uçotu 2. İdarəetmə uçotu 3. Risk və nəzarət 4. Vergi uçotu 5. Büdcə və xəzinə uçotu 6. Daxili nəzarət və daxili audit	5
24.	İPFS-B02	1. Maliyyə 2. Fiskal siyasət və dövlət maliyyəsi 3. Pul nəzəriyyəsi və siyasət 4. Korporativ maliyyə 5. Beynəlxalq biznes maliyyəsi 6. Bank işi	6

25.	İPFS-B03	1. Azərbaycan iqtisadiyyatı 2. Müəssisənin iqtisadiyyatı 3. Əmək bazarının iqtisadiyyatı 4. Regional iqtisadiyyat 5. Beynəlxalq iqtisadiyyat 6. Xidmətlər iqtisadiyyatı	6
26.	İPFS-B04	1. Regional iqtisadiyyat 2. Neft-qaz sənayesinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi 3. İqtisadi informasiya texnologiyaları və ixtisasın proqram təminatı 4. Qeyri-neft sənayesinin iqtisadiyyatı 5. Davranış iqtisadiyyatı 6. Davamlı və inklüziv inkişafın idarəedilməsi	5
27.	İPFS-B05	1. Marketing 2. Marketing kommunikasiya sistemi 3. Sosial sahibkarlıq 4. Reklam işi 5. Marketingin idarəedilməsi 6. Sahibkarlığın əsasları	6
28.	İPFS-B06	1. Rəqəmsal iqtisadiyyat 2. Qərarvermədə riyazi metodlar 3. İnnovasiya iqtisadiyyatı 4. Elektron biznes 5. Elektron hökumət 6. Elektron ticarət	6
29.	İPFS-B07	1. Layihələrin idarəedilməsi 2. Beynəlxalq biznes layihələrinin idarə edilməsi 3. Proseslərin idarə edilməsi 4. Xərclərin idarəedilməsi 5. Məlumat bazası və informasiya menecmenti 6. İdarəetmə bacarıqları	6
30.	İPFS-B08	1. Transmilli korporasiyalar və beynəlxalq iqtisadi integrasiya 2. Beynəlxalq marketing 3. Beynəlxalq kooperasiyalar 4. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər 5. Ticarətin təşkili 6. Beynəlxalq kommunikasiyalar	5
31.	İPFS-B09	1. İqtisadi hüquq 2. İnzibati hüquq 3. Biznes hüququ 4. Beynəlxalq iqtisadi hüquq 5. İqtisadiyyatın tənzimlənmə 6. İnzibati hüquq	6
32.	İPFS-B10	1. Gömrük işi 2. Qiymət siyasəti 3. Qloballaşma və qlobal bazarlar 4. Qiymət və qiymətləndirmə 5. Gömrük işinin təşkili və idarə edilməsi 6. Beynəlxalq kommersiya iş.	5
33.	İPFS-B11	1. Dünya iqtisadiyyatı 2. Dünya iqtisadiyyatının informasiya sistemləri 3. Beynəlxalq münasibətlər tarixi 4. Dünya iqtisadiyyatı tarixi 5. Ölkəşünaslığın əsaslar 6. Beynəlxalq ticarət əməliyyatları	4
	TE-B01	Təcrübə	30
1	TE-B01.1	Karyera planlaması	5
2	TE-B01.2	Yumşaq bacarıqlar (Softskills)	9
3	TE-B01.3	Sərt bacarıqlar (Hardskills)	10
4	TE-B01.4	İstehsalat təcrübəsi / layihə	6
CƏMİ:			240

4. Tədris və öyrənmə

- 4.1. Tədris və öyrənmə mühiti elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələr təhsil proqramında nəzərdə tutulan təlim nəticələrini əldə edə bilsinlər.
- 4.2. Tədris və öyrənmə melodları müvafiq sənədlərdə (məsələn, müəllimin sillabusunda və s.) təsvir edilməli və ictimaiyyətə (məsələn, universitetin veb sahifəsində, proqramın braşurlarında və s.) açıq olmalıdır.
- 4.3. Tədris və öyrənmə metodları innovativ təhsil təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Tədris və öyrənmə metodlarının müntəzəm şəkildə təkmilləşdirilməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.
- 4.4. Təlim prosesində fərqli tədris metodlarından istifadə edilməlidir. Bu metodlar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək tədris və öyrənmə metodlarına aşağıdakıları nümunə olaraq göstərmək olar:
 - mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
 - təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
 - müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);
 - layihələr;
 - problemlərə əsaslanan tədris;
 - sahə işləri;
 - rol oyunları;
 - hesabatlar;
 - qrup qiymətləndirməsi;
 - ekspert metodu;
 - video və audio konfrans texnologiyaları;
 - video və audio mühazirələr;
 - distant təhsil;
 - simulyasiyalar;
 - və s.

Qeyd: Sadalanan metodlar ixtisasın spesifikasiyasından asılı olaraq seçilə və (vəya) dəyişdirilə bilər.

- 4.5. Təhsildə nəzəriyyə və praktiki təlim arasında tarazlıq gözlənilməlidir. Əsas diqqət əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına uyğun olaraq praktiki bacarıqların gücləndirilməsinə yetirilməlidir.
- 4.6. Təhsil proqramı tələblərin müstəqilliyini dəstəkləməli və ömürboyu təlim konsepsiyasının inkişaf etdirməlidir. Təhsil prosesinin sonunda tələbə hər hansı istiqamətdə müstəqil işləyə bilməli və təhsilini ömürboyu davam etdirməyi bacarmalıdır.

5. Qiymətləndirmə

- 5.1. Qiymətləndirmə elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələrin gözlənilən təlim nəticələrini əldə etmələri səmərəli şəkildə ölçülə bilinsin. Bu, əldə olunan irəliləyişi monitorinq etməyə, təhsil proqramlarının nəticələrinə hansı dərəcədə nail olunduğunu qiymətləndirməyə, eləcə də tələbələrlə fikir mübadiləsinə şərait yaratmağa və təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi üçün ilkin şərtlərin formalaşdırılmasına yardım etməlidir.
- 5.2. Qiymətləndirmə üsulları müvafiq sənədlərdə (məsələn, fənn proqramında, sillabusda və s.) təsvir edilməli və hamı üçün açıq olmalıdır (məsələn, universitetin veb sahifəsində, proqramın broşurlarında və s.).
- 5.3. Qiymətləndirmə üsulları innovativ tədris təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Qiymətləndirmə üsullarının müntəzəm şəkildə yenilənməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.
- 5.4. Tədris prosesində fərqli qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilməlidir. Bu üsullar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək qiymətləndirmə üsullarına nümunələr:

- yazılı tapşırıqlar;
- bilik və bacarıqlara dair testlər, kompyuter əsaslı testlər;
- şifahi təqdimatlar;
- sorğular;
- açıq müzakirələr;
- praktika hesabatları, sahə işləri hesabatları;
- praktikada, laboratoriyada müşahidələrə əsasən bacarıqların qiymətləndirilməsi;
- layihə işlərinə dair hesabatlar;
- portfolionun qiymətləndirilməsi;
- frontal sorğu;
- qrup şəklində və özünü qiymətləndirmə;
- və s.

Qeyd: Sadalanan üsullar fənnin spesifikasiyasından asılı olaraq seçilə və (və ya) dəyişdirilə bilər.

- 5.5. Təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar aydın müəyyənləşdirilmiş meyarlara əsaslanmalıdır və təhsil müddətində tələbənin əldə etdiyi bilik, bacarıq və qabiliyyət səviyyəsini düzgün və etibarlı şəkildə müəyyən etməyə imkan verməlidir. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi zamanı müəllimlər şəffaflıq, qərəzsizlik, qarşılıqlı hörmət və humanistlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdırlar.
- 5.6. Tələbələrə müəllimlərlə qiymətləndiricilərlə təhsillərinin bütün aspektlərini, o cümlədən qiymətləndirmə prosesini müzakirə etmək imkanı verilməlidir. Universitet müvafiq qaydalara uyğun olaraq qiymətləndirmə prosesi, yaxud qiymətlə bağlı apelyasiya prosedurlarını müəyyən etməlidir.
- 5.7. Akademik etika təhsil prosesində önəmli yer tutur. Tələbələrə akademik dürüstlüyə riayət etmək, plagiarizm problemini anlamaq öyrədilir. Onlar intellektual əməyin əqli mülkiyyət hüquqları barəsində məlumatlandırılmalıdırlar.

6. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 6.1. Təhsil proqramının təlim nəticələri, eləcə də hər bir fənnin təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması akademik heyətin səlahiyyətindədir.
- 6.2. Təlim nəticələri akademik heyət tərəfindən Əlavə 1 -dəki formaya uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.
- 6.3. Təhsil Proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən nəzəri və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

Əlavə 1.

6.1. Təhsil Proqramının təlim nəticələri (PTN)

Təhsil proqramı və hər fənn üzrə gözlənilən təlim nəticələri Universitet tərəfindən müəyyən edilir.

№	Ümumi təlim nəticələri
1	Ana dilində və bir xarici dildə (xüsusilə ingilis dilində) peşəkar səviyyədə yazılı və şifahi danışmaq, ünsiyyət qurmaq və rəsmi yazışmalar aparmağı bacarmalıdır (PTN1) .
2	Azərbaycanın qədim və yaxın tarixində baş vermiş mövcud ictimai, siyasi, iqtisadi hadisələri araşdırmağı və təhlil etməyi, fəvqaladə halların nəticələrinin aradan qaldırılmasında fərdi və kollektiv mühafizə vasitələrindən istifadə dənə bacarmalıdır (PTN2) .
3	İnformasiya texnologiyalarından səmərəli istifadə etməyi və peşə fəaliyyətində ixtisaslaşdırılmış proqram təminatını tətbiq etməyi bacarmalıdır (PTN3) .
4	Ümumi riyazi biliklərdən peşəkar fəaliyyətdə istifadə etməklə, statistik və ekonometrik metodologiyaları tətbiq etməyi bacarmalıdır (PTN4) .

№	Peşə təlim nəticələri
5	İqtisadi təfəkkür və iqtisadi düşüncə qabiliyyətinə malik olmaqla, Milli iqtisadiyyatın sosial-iqtisadi hadisə və proseslərini, iqtisadi münasibətlərin qanunauyğunluqlarını, mikro və makro prosesləri təhlil etməyi bacarmalıdır (PTN5) .
6	Dünya təsərrüfatını yarım sistemlərə ayırmaq, ölkələrin inkişaf xüsusiyyətlərini bilmək, TMK-ın Dünya iqtisadiyyatındakı rolunu təhlil etməyi bacarmalıdır (PTN6) .
7	Maliyyə sferasındakı prosesləri təhlil etmək və maliyyə əməliyyatlarını icra etməyi bacarmalıdır (PTN7) .
8	İxtisasla bağlı baza biliklərinə malik olmaq və onları idarəetmədə tətbiq etməyi bacarmaq (PTN8) .
9	Sahibkarlığın iqtisadi-hüquqi əsaslarını öyrənməklə, istehsal amilərini cəmləmək və biznes-planlaşdırmasını bacarmalıdır (PTN9) .
10	Müxtəlif nəqliyyat növlərindən istifadə etməklə beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatlarının təşkil olunması və idarə edilməsini bacarmalıdır (PTN10) .
11	Beynəlxalq iqtisadi hüququn, beynəlxalq ticarət münasibətlərini tənzimləyən, tələb və təklif məcmusunu öyrənməklə beynəlxalq ticarət əlaqələrini qurmağı bacarmalıdır (PTN11) .
12	İqtisadi siyasəti öyrənmək, idxal-ixrac əməliyyatlarının aparılmasını bacarmaq və milli iqtisadiyyatın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyasına dair prosesləri təhlil etmək (PTN12) .

6.2. Fənnlərin təlim nəticələri (FTN)

"Azərbaycan tarixi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinin yaranması tarixini, dövlət anlayışının mahiyyətini, dövlətin yaranma səbəblərini izah etməyi bacarmaq.
FTN 2. Azərbaycan dövlətçiliyinin formalaşması (xalq, dövlət, millət) və onun siyasi, ideoloji və s. amillərini təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 3. Azərbaycan dövlətinin hərtərəfli perspektivlərinin inkişafını milli mahiyyətini, dilini, adət-ənənələrini qoruyub saxlanmasını təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 4. Beynəlxalq arenada Azərbaycanın tarixi torpaqları haqqında bilgini izah etməyi bacarmaq.
FTN 5. Azərbaycan dövlətinin maraqları uğrunda fəaliyyəti izah etməyi bacarmaq.
FTN 6. Müasir dövrdə Azərbaycan dövlətinin yeri və rolunu təhlil etməyi bacarmaq.

"Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya üzrə elmi məlumatları təhlil edir.
FTN 2. Azərbaycan dilində işgüzar səviyyədə şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqlarına yiyələnir.
FTN 3. Azərbaycan dilində akademik səviyyədə yazılı və şifahi kommunikasiya bacarıqlarına yiyələnir.
FTN 4. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik səviyyədə nitq bacarıqlarına yiyələnir.
FTN 5. Azərbaycan dili işgüzar və akademik səviyyədə natiqlik bacarığını nümayiş etdirir.
FTN 6. Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya zamanı yazılı və şifahi təqdimatlar hazırlamağı bacarmaq.

"Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Ümumi ingilis dilində dinləmə, danışmaq, oxu və yazı bacarıqlarına yiyələnmək, gündəlik söhbətləri eşidib anlama, onlara qeyri-rəsmi cavab vermə, dialoq qurma, mürəkkəb cümlələri zaman formasında şifahi işlətmə, ingilis dilində kiçik paraqrafların qeyri-rəsmi məktubların yığılması, habelə kiçik mətnlərin oxuyub anlama, mətnlər üzrə suallara cavab vermə, A2 səviyyəsi üzrə lüğətə yiyələnmək.

FTN 2. Ümumi ingilis dilində B1 səviyyədə dialoqları dinləyib anlamaq, həmin səviyyə üzrə sözlərdən istifadə etməklə mürəkkəb strukturlu tabeli və tabelsiz mürəkkəb cümlələr qurmaq; 150 sözlük esselər yazmaq, effektiv giriş və nəticə yazmaq bacarıqlarına yiyələnmək; rəsmi-məktubların strukturunu öyrənmək; həmin struktur üzrə işgüzar məktubun yazılışına yiyələnmək, rəsmi təqdimatların edilməsi.
FTN 3. Ümumi ingilis dilində B2 səviyyəsində kinoları izləmək, kitabları oxumaq, onlar haqda şərh yazmaq, onları təhlil etmək, etdikləri təhlilləri təqdimatlar vasitəsilə dinləyiciyə çatdırmaq.
FTN 4. İqtisadi terminlərin, habelə işgüzar ingilis dili lüğətinə yiyələnmək, deskriptiv yazı növündən istifadə edərək qrafiklərin, cədvəllərin, faiz göstərən sirkulyar qrafiklərin akademik şifahi təsviri; 3-cü şəxsin adından istifadə edərək irəli sürmə, ümumi akademik fikirmübadiləsi aparmaq bacarığı.
FTN 5. İşgüzar mühitdə sərbəst dialoq, müzakirə, diskussiya aparmaq və debat etmək bacarığına yiyələnmək; özünü professional mühitdə ingiliscə təqdim etmə bacarığının formalaşması.
FTN 6. 2-ci və 3-cü conditional cümlələrin şifahi nitqdə düzgün işlədilməsi, vasitəli nitqdə olan dialoqların vasitəsiz nitqdə şifahi istifadə etmə bacarığının inkişafı, akademik söz bazasına yiyələnmə və onlardan şifahi nitq zamanı asanlıqla istifadə edilməsi bacarığı; rəvan ingilis dilində akademik şəkildə danışma bacarığına yiyələnmə.

"İqtisadiyyata giriş" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. İqtisad elminin digər elmlər sistemində yerini və rolunu izah etməklə onun əsas məqsəd və vəzifələrini sistemləşdirə biləcək.
FTN 2. İqtisadi qanunların işləmə mexanizmini göstərməklə onlara uyğun iqtisadi problemləri təsnifləşdirə biləcək.
FTN 3. İqtisadi münasibətlərin reallaşması prosesində resursların əhəmiyyətini qiymətləndirə biləcək.
FTN 4. İqtisadi sistemin əsas elementlərinin rolunu qiymətləndirə biləcək.
FTN 5. Dövlətin maliyyə və xarici iqtisadi fəaliyyət üzrə siyasətini əsaslandırma biləcək.

"Mikroiqtisadiyyat" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Mikroiqtisadi kateqoriyalar və qanunların iqtisadi proseslərdə rolunu mahiyyətini izah etməyi bacaracaq.
FTN 2. Bazar mexanizmi ünsürlərinin fəaliyyət prinsiplərini izah etməklə istehlakçı davranışlarını qiymətləndirə biləcək.
FTN 3. Qiymətməhləgəlmədə faydalılığın həm nəzəri, həm də təcrübi baxımından rolunu əsaslandırma biləcək.
FTN 4. Mikroiqtisadiyyatda istehsal amillərinə yeni yanaşmanı müəyyən etməklə qarşılıqlı əvəz olunmanın əsaslandırılmasını bacaracaq.
FTN 5. Firmaların bazar davranışlarına təsir edən rəqabət və inhisarçılığın təsir imkanlarını qiymətləndirə biləcək.
FTN 6. Mikroiqtisadiyyatda yaranan qeyri-müəyyənliklərin tənzimlənməsi zəruriliyini əsaslandırma biləcək.

"Makroiqtisadiyyat" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Makroiqtisadi göstəricilərin mahiyyətini bilməklə, dayanıqlı iqtisadi artım, infilyasiya, işsizlik səviyyəsi göstəricilərinə təsir edən amillərin ölçülməsini bacarmalıdır
FTN 2. Makroiqtisadi tarazlığın məcmu tələb və təklif modelini bilməli və bazar konyukturunu araşdırmağı bacarmalıdır
FTN 3. Makroiqtisadi tarazlığın nəzəri əsaslarını bilməklə Keynsin gəlirlər və xərclər modelini izah etməyi bacarmalıdır

FTN 4. Makroiqtisadi təhlilin vergi-büdcə və pul kredit siyasətinin müəyyənəlməsi və reallaşmasına təsirlərini əlaqələndirməyi bacarmalıdır
FTN 5. Əmtəə və pul bazarlarında makroiqtisadi tarazlığın əhəmiyyəti və tənzimlənməsini əsaslandırmağı bacarmalıdır
FTN 6. Açıq və qapalı iqtisadiyyatın beynəlxalq təcrübəyə əsaslanmaqla makroiqtisadi təhlilini reallaşdırmağı bacarmalıdır

"Xətti cəbr və riyazi analiz" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Xətti tənliklər sistemini araşdırmağı, birgə olduqda onu həll etməyi, xətti fəzanın ölçüsünü, bazisini təyin etməyi, bir bazisdən başqa bazisə keçməyi bacarmaq
FTN 2. "e" ədədinə və başqa mühüm limitlərə gətirilən bəzi ardıcılıqların, funksiyaların limitlərini hesablamağı, funksiyaların kəsilməzliklərini araşdırmağı bacarmaq
FTN 3. Birdəyişənli funksiyaları diferensiaslaşmağı, diferensial hesabının köməyi ilə birdəyişənli funksiyaları araşdırmağı bacarmaq
FTN 4. Çoxdəyişənli funksiyaların limitlərini, xüsusi törəmələrini, istiqamət üzrə törəmələrini, stasionar nöqtələrini tapmağı, ikidəyişənli funksiyaların ekstremumlarını təyin etməyi bacarmaq
FTN 5. Qeyri-müəyyən inteqralın əsas inteqrallama üsullarından istifadə etməklə rəşional kəsrləri, triqonometrik funksiyalar daxil olan rəşional ifadələri, bəzi irrəşional ifadələri inteqrallamağı bacarmaq
FTN 6. Müəyyən inteqralın əsas inteqrallama üsullarından istifadə etməklə əyrilərin uzunluqlarını, müstəvi fiqurların sahələrini, fırlanmadan alınan cisimlərin həcmələrini tapmağı, müəyyən inteqralla gətirərək qeyri-məxsusi inteqralları, ikiqat və əyrixətli inteqralları hesablamağı bacarmaq
FTN7. Yığılma əlamətlərinə əsasən ədədi və funksional sıraların yığılmasını araşdırmağı, qüvvət sıralarının yığılma radiuslarını və tələb olunan dəqiqliklə cəmlərini tapmağı bacarmaq

"Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Çoxluqların Dekart hasilini tapmağı, kombinatorika elementlərindən istifadə etməyi, nisbi tezliyi hesablamağı, təsadüfi hadisələr üzərində əməlləri icra etməyi bacarmalıdırlar
FTN 2. Ehtimalın klassik tərifini, həndəsi ehtimal və şərti ehtimal düsturlarından istifadə etməklə təsadüfi hadisələrin ehtimallarını tapmağı bacarmalıdırlar.
FTN 3. Tam ehtimal, Bayes, Bernulli, Asimptotik Puasson düsturlarından və Laplasın inteqral teoremindən istifadə etməklə təsadüfi hadisələrin ehtimallarını tapmağı bacarmalıdırlar.
FTN 4. Təsadüfi kəmiyyətin növünü təyin etməyi, paylanma funksiyasını yazmağı, çox işlənən diskret kəsilməz paylanmaları ayırd etməyi, təsadüfi kəmiyyətin modası və medianını təyin etməyi bacarmalıdırlar.
FTN 5. İkiölçülü təsadüfi kəmiyyətlərin paylanma funksiyasını yazmağı, birölçülü təsadüfi kəmiyyətin riyazi gözləməsini, dispersiyasını və momentlərini hesablamağı bacarmalıdırlar.
FTN 6. Təsadüfi kəmiyyətlərin kovariasiya, korrelyasiya əmsallarını, təsadüfi kəmiyyətə orta kvadratik mənada ən yaxın olan xətti funksiyayı tapmağı bacarmaq.
FTN 7. Çəbişev bərabərsizliyindən və böyük ədədlər qanunundan, Markov teoremi və onun nəticələrindən istifadə etməyi bacarmalıdır.
FTN 8. Təsadüfi prosesləri tədqiq etməyi, onun növlərini və ədədi xarakteristikalarını təyin etməyi bacarmalıdır.
FTN 9. Baş yığım və seçmə yığının ədədi xarakteristikalarını təyin etməyi, naməlum parametrləri qiymətləndirməyi, etibarlılıq intervallarını tapmağı, statistik fərziyələrin düzgünlüyünü yoxlamağı bacarmalıdır.

"İKT-baza kompyuter bilikləri fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. İnformasiyanın alınması, saxlanması və emalının əsas üsul və vasitələrinə yiyələnmək, kompüterdən informasiyanın idarə edilməsi vasitəsi kimi istifadə bacarığına vəqlobal kompüter şəbəkələrində informasiya ilə işləmə qabiliyyətinə malik olmaq.
FTN 2. Qoyulmuş məsələyə uyğun olaraq iqtisadi verilənlərin emalı üçün emal vasitələrini seçmə, hesablamanın nəticələrini təhlil etmə və alınmış nəticələri əsaslandırma bacarığına yiyələnmək.
FTN 3. Daxili və xarici mənbələrdən istifadə edərək zəruri verilənləri toplama, təhlil etmə və analitik hesabat hazırlama bacarığına yiyələnmək.
FTN 4. Analitik vətəddiqat məsələlərinin həlli üçün müasir texniki vasitələrdən və informasiya texnologiyalarından istifadə bacarığına malik olmaq.
FTN 5. Kommunikativ məsələlərin həlli, İnternetdə axtarış və arayış sistemləri vasitəsilə peşə əhəmiyyətli informasiyanın axtarışı və seçimi vasitələrindən və informasiya texnologiyalarından istifadə qabiliyyətinə malik olmaq.
FTN 6. Təlim və özünü təlim proseslərində iştirak üçün İKT vasitələrindən istifadə imkanlarına malik olmaq.

"Statistika" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Praktiki vəzifələrin həlli üçün zəruri olan məlumatların toplanması. işlənməsi və təhlilinin statistik metodologiyasını mənimsəmək.
FTN 2. Statistik məlumatların toplanması, saxlanması, ilkin işlənməsinin üsul və metodlarını seçməyi və onların tətbiqini, müasir informasiya mənbələri ilə işləməyi bacarmaq.
FTN 3. Təsviri statistikanın metodları əsasında toplanmış statistik məlumatların ümumiləşdirilməsini, təhlil məqsədilə əlverişli formada təqdim etməyi bacarmaq.
FTN 4. İnformasiya əldə edilməsinin mühüm vasitəsi kimi statistik göstəricilərin hesablanması, onların izahını, optimal qərarların qəbul edilməsi üçün nəticələr formalaşdırmağı bacarmaq.
FTN 5. Statistik metodologiyanın praktiki tətbiqini. uçot və statistikanın beynəlxalq standartlarına və qaydalarına uyğun olaraq istənilən həcmdə məlumatlarla işləməyi, yüksək statistik texnologiyaların tətbiqini, düzgün və əsaslandırılmış nəticələri formalaşdırmağı bacarmaq.
FTN 6. İnformasiyanın İdarəedilməsinin mühüm vasitəsi kimi informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadəni bacarmaq.

"Ekonometrika-1" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Xətti proqramlaşdırma məsələsini qoymaq, vektor, matris və cəm işarələrinin köməyi ilə təvir etməyi, XPM-nin həndəsi və iqtisadi mənasını izah etməyi, məsələni qrafik və Simpleks üsulla həll etməyi bacarmaq
FTN 2. Qoşma məsələləri qurmağı, qoşmalığ teoremlərini təhlil etməyi bacarmaq
FTN 3. XP-da nəqliyyat məsələsi, tam ədədli xpm, kəsir-xətti proqramlaşdırma məsələlərini qurmağı və həll etməyi bacarmaq
FTN 4. Parametrik proqramlaşdırma məsələsi, qeyri-xətti proqramlaşdırma məsələsi, dinamik proqramlaşdırma məsələsini qurmağı və həll etməyi bacarmaq
FTN 5. Oyunlar nəzəriyyəsi məsələlərini qurmaq, iqtisadi mənasını izah etməyi və həllini bacarmaq
FTN 6. Variasiya sıraları və onların qurulmasını, variasiya ölçülərini hesablamağı bacarmaq

"Ekometrika-2" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Kovaryasiya və korrelyasiya əmsallarını hesablamağı, xətti cüt reqresiya modelini qurmağı, reqressiya tənliyinin əmsallarını qiymətləndirməyi bacarmaq
FTN 2. Klassik və Keyns nəzəriyyəsi baxımından makroiqtisadi göstəricilərin modelləşdirilməsini bacarmaq
FTN 3. Sahələrarası balans modeli, modelin bölmələrini qurmağı, makroiqtisadi dinamika göstəricilərini izah etməyi bacarmaq
FTN 4. Qrafın qrafik izahını, şəbəkə planlaşdırılmasını bacarmaq, KXS-ni xarakterizə edən funksiyaların bəzi keyfiyyət göstəricilərinin hesablanması alqoritmlərini bilmək
FTN 5. Sıfır(əsas) hipotez (H_0) və alternativ(rəqabət apa-ran) hipotezləri(H_1) qurmaq, birinci və ikinci tip xətalara təhlil etməyi, heteroskedastikliyi aşkar etməyi bacarmaq
FTN 6. Zaman sıralarının qurulmasını, zaman sıralarında stasionarlığın yoxlanılmasını bacarmaq

"Menecment" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Menecmentin əsas funksiyalarını və menecerlərin rollarını təsvir etmək.
FTN 2. Menecerlərin planlaşdırma prosesini təşkilatın missiyası, vizyonu və dəyərləri ilə necə uyğunlaşdırdığını izah etmək.
FTN 3. Ümumi müəyyənləşdimə təşkilati quruluşları və hər birinin üstün və mənfi cəhətlərini ayırd etmək.
FTN 4. Təşkilatlardakı qrup və komanda dinamikasını anlamaq.
FTN 5. Təşkilat mədəniyyətini və müxtəlifliyin faydalarını anlamaq.
FTN 6. Güclü və zəif liderliyi və liderlik növlərini tanımaq.

"Biznesin əsasları" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Biznes planının hazırlanması, müəssisənin qurulması, biznesdə tərəfdaşlıq əlaqələrinin qurulması, optimal təşkilatı strukturunun və biznesin xüsusiyyətlərinə uyğun infrastrukturun müəyyənləşdirilməsi bacarmaq. Biznesin effektiv idarəedilməsi üçün zəruri olan əsas anlayışlar və alətləri bilmək.
FTN 2. Müəssisənin strukturunda yer alan əsas və köməkçi funksiyalarının iş prinsipləri ilə bağlı məsələləri bilmək.
FTN 3. İdarəetmə metod və növlərini öyrənmək və onun funksiyalarının effektiv icrasını həyata keçirə bilmək.
FTN 4. İstehsal, istehsal prosesi, istehsal sistemləri, müasir istehsalın xüsusiyyətləri və idarə edilməsinə bələd olmaq, biznesin subyektlərinin fasiləsiz işləmələri üçün zəruri xammalmaterial və yarımfabrikatların planlaşdırılmasını bacarmaq.
FTN 5. Mühit amillərinin müəssisənin fəaliyyəti üzərindəki təsirlərini müəyyənləşdirə bilmək və bu təsirlərə adekvat cavab verə bilmək.
FTN 6. Biznes proseslərinin analiz etmək, qiymətləndirmək və idarə etmək.

"Logistikanın əsasları" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Logistikanın əsasları kursunu tam mənimsəyən məzun gələcəkdə maddi axınların idarə edilməsi və yüklərin çatdırılmasının optimallaşdırılması prosesində iştirak etmə imkanını əldə edir.
FTN 2. Kommersiya logistikası sistemlərini, logistikplanlaşdırmanı və modelləşdirməni mənimsəyən məzun bu bilikləri, özünəxas norma və qaydalara malik olan müxtəlif logistikfəaliyyət sahələrində tətbiq edə bilər.

FTN 3. İqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinin inkişafının təmin edilməsi üçün qabaqcıl logistik strategiyaların və texnologiyaların tətbiqini reallaşdırır.
FTN 4. Logistik sistemlərin düzgün təşkil olunması sayəsində firma tərəfindən əhəmiyyətli rəqabət qabiliyyətliyini əldə etmək imkanını yaradır.
FTN 5. Müxtəlif xarakterli logistik məsələlərin həlli üçün müasir resurslardan, o cümlədən, rəşqəmsal texnologiyalardan istifadə etmək imkanını qazanır.
FTN 6. Logistik proseslərin əlaqələndiriciləri, korporativ logistikanın strateji planlaşdırılmasının təşkilatçıları, integrasiya olunmuş informasiya sistemlərini tətbiq edə bilən analitiklər və top-menecerlər kimi formalaşa bilirlər.

"Beynəlxalq iqtisadiyyat" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Beynəlxalq iqtisadiyyat üzrə anlayışları bilmək. Qlobal iqtisadi proseslər haqqında biliklərə sahib olmaq.
FTN 2. Müxtəlif ölkələrin iqtisadiyyatını müqayisəli şəkildə təhlil etməyi bacarmaq.
FTN 3. Beynəlxalq biznesin əhəmiyyətini dərk etmək.
FTN 4. Beynəlxalq ticarət nəzəriyyələrini və siyasətini mənimsəmək.
FTN 5. Beynəlxalq maliyyə və maliyyə bazarları üzrə anlayışları bilmək
FTN 6. Tədiyə balansını təhlil etməyi bacarmaq.

"Beynəlxalq ticarət" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Beynəlxalq ticarət kursunu tam olaraq mənimsəyən məzun müasir dünya təsərrüfatı və onun strukturunu dərk etmə, beynəlxalq ücarət işinin təşkilinin xüsusiyyətlərini praktikada tətbiq etmə imkanını qazanır.
FTN 2. Beynəlxalq klassik və müasir ticarət nəzəriyyələrinin əsas xüsusiyyətlərini dərk edərək dünya təsərrüfatçılığının əsas inkişaf tendensiyalarını araşdırma bacarığını qazanır.
FTN 3. Kommersiya müqavilələrinin və kontraktlarının bağlanması və icra olunması mexanizmini öyrənməklə beynəlxalq ticarət əlaqələrini qura bilmə imkanına malik olur.
FTN 4. Beynəlxalq marketinqin müasir sisteminə, firmanın xarici bazara çıxışının əsas üsullarına yiyələnərək dünya standartları səviyyəsində sərbəst fəaliyyət göstərmə vərdişinə yiyələnir.
FTN 5. Beynəlxalq ticarət sisteminin logistik infrastrukturunun inkişafının əsas tendensiyaları əsasında beynəlxalq ticarət əlaqələrinin təşkilini təmin edə bilər.
FTN 6. Rəqabət sahəsində qanunvericiliyin milli və regional bazarlarda effektiv tətbiq mexanizminə yiyələnərkən ticarət sövdələşmələrinin aktivləşdirilməsini təmin edir.

"Beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatları" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Bu fənn üzrə məzun beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatlarının mahiyyətinə və onların həyata keçirilməsi mexanizmlərinə yiyələnir.
FTN 2. Beynəlxalq dəniz, dəmir yol, avtomobil, hava daşınmaları üzrə nəqliyyat konvensiyalarının tətbiqi əsasında beynəlxalq daşınmaların təşkilini yerinə yetirə bilər.
FTN 3. Yüklərin daşınması müqavilələrinin tərtib olunması, beynəlxalq nəqliyyat yük daşınmalarında vasitəçilik əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi üzrə biliklərə yiyələnir.
FTN 4. Birbaşa dünya daşınmaları, yüklərin intermodal (qarışıq) daşınmaları, nəqliyyat xidmətləri üzrə dünya bazarının xüsusiyyətlərini öyrənərək bunları praktiki məkanda tətbiq etmə bacarığını qazanır.
FTN 5. Yerli və xarici yük daşınmalarının idarə edilməsi mexanizminin təkmilləşdirilməsini təmin edə bilmə, əsas inkişaf prioritetləri əsasında infrastruktur və investisiya siyasətinin aparılma xüsusiyyətlərini tətbiq edə bilmə bacarığını qazanır.
FTN 6. Nəqliyyat üzrə vahid strateji yanaşmanı əks etdirən ümumiləşdirilmiş tədbirlərin həyata keçirilməsi əsasında Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərində rəqabət qabiliyyətliyinin yüksəldilməsini təmin edə bilər.

"Təchizat zəncirinin idarəedilməsi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Təchizat zənciri şəbəkələrinin mahiyyətini, məqsədini, vəzifələrini, obyektini, predmetini və necə işlədiyini öyrətməklə tətbiq etməyi bacarmaq
FTN 2. Təchizat zənciri metodlarını, funksiyalarını, integrasiya edilmiş təchizat zənciri şəbəkələrinin iş prinsipini öyrənməklə tətbiq etməyi bacarmalıdır
FTN 3. Tədarük, istehsal, bölgü, nəqliyyat, anbar və satış sahəsində təchizat zənciri həlli metodlarını müasir istehsal və xidmətlərin bir-biri ilə qarışılıqlı əlaqələrini tətbiq etməyi bacarmalıdır
FTN 4. İstehsal, tədarük, bölüşdürücü və nəqliyyat logistikasının formalaşdırılması mexanizmlərini təhlil edib qiymətləndirməyi bacarmaq
FTN 5. Müasir istehsal və xidmət sahələrinin bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqələrini, nəqliyyatın idarə edilməsi fəaliyyətində nəqliyyat tariflərinin və nəqliyyat xərclərinin hesablanması metodlarını təhlil edib qiymətləndirməyi bacarmaq

"Beynəlxalq biznes" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Bu fəndən sonra tələbələr beynəlxalq biznesə aid anlayışlarını izah edə biləcəkdir. Qloballaşma prosesinin bazarların və müəssisələrin beynəlmilləşməsinə necə təsir etdiyini təsvir edə biləcəklər.
FTN 2. Beynəlxalq biznesin formaları: mal və xidmətlərin ixrac-idxalı, elmi, texniki, sənaye, istehsal, marketinq, satış və xidmət fəaliyyəti sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq, müştərək sahibkarlıq haqqında biliklərə sahib olacaqlar.
FTN 3. Beynəlxalq bazarlara çıxış strategiya və metodlarını öyrənəcəklər. Beynəlxalq ticarət, gömrük əməliyyatları, beynəlxalq müqavilələrin bağlanması haqqında biliklərə sahib olacaqlar. Beynəlxalq biznesə aid hüquqi və normativ aktlar haqqında biliklərə sahib olacaqlar və onları tətbiq edə biləcəklər.
FTN 4. Beynəlxalq investisiya fəaliyyəti haqqında biliklərə sahib olacaqlar. İnvestisiya nəzəriyyələrini izah edib, müqayisə edə və nümunələr göstərə biləcəklər.
FTN 5. Transmilli şirkətlər, onlara aid nəzəriyyələr haqqında biliklərə sahib olacaqlar və bu şirkətlərin fəaliyyət göstərdikləri müxtəlif sosial-mədəni mühitləri ayırd edə biləcəklər.
FTN 6. Biznes funksiyalarının (idarəetmə, istehsal, marketinq, maliyyə, insan resurslarının idarə edilməsi) beynəlxalq müəssisələrdə yerli müəssisələrdən necə fərqləndiyini ayırd edə biləcəklər.

"Beynəlxalq ticarət hüququ" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Bu fənn üzrə məzun beynəlxalq ticarət, beynəlxalq investisiyalar, beynəlxalq maliyyə, beynəlxalq gömrük, beynəlxalq nəqliyyat hüququnun əsasları, beynəlxalq kommersiya hüququnun mənbələri üzrə biliklərə yiyələnir.
FTN 2. Xarici ticarət fəaliyyətinin hüquqi tənzimlənməsi, beynəlxalq ticarətin qlobal beynəlxalq hüquqi rejimini formalaşdırması üzrə biliklərin praktikada tətbiq etmə imkanını qazanır.
FTN 3. İngilis-amerika hüquq ənənələri olan ölkələrdə birgə sahibkarlığın hüquqi tənzimlənməsi, beynəlxalq ticarətin nizama salınma sistemi olan Merkantoriya qanunun (lexmercatoria) əsasları ilə tanış ola bilər.
FTN 4. Müxtəlif hüquqi rejimlər prinsiplərinin, xarici investisiyalar üçün xüsusi rejim prinsipinin xüsusiyyətlərini bilməklə beynəlxalq kommersiya sövdələşmələrini hüquqi tənzimlənməsi bilinə yiyələnir
FTN 5. Beynəlxalq kommersiya müqavilələrinin prinsipləri (UNIDROİT) əsasında normativ və hüquqi sənədlərin tərtibini yerinə yetirə bilər.
FTN 6. Beynəlxalq ticarət hüququ üzrə mübahisələrin həlli prosedurlarının (məsləhətləşmələr, ümumi və xüsusi barışdırıcı prosedurlar, arbitraj) praktikada tətbiqi üsullarına yiyələnir.

"Mülki müdafiə" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Mülki müdafiə sahəsində mövcud normativ-hüquqi sənədlərin əsas tələblərini bilir.
FTN 2. Mülki müdafiənin strukturu və vəzifələrini, mülki müdafiə tədbirlərinin planlaşdırılmasının məzmunu və metodikasını bacarır.
FTN 3. Dinc və müharibə dövrlərindəki fəvqəladə halların xüsusiyyətlərini bilir.
FTN 4. Əhalinin fəvqəladə hallardan mühafizəsinin əsas prinsiplərini və üsullarını bacarır.
FTN 5. Fəvqəladə hadisələr zamanı ilk tibbi yardımın göstərilməsi qaydalarını və mühafizə vəsi-tələrindən istifadə etməyi bacarır.
FTN 6. Mülki müdafiə tədbirlərinin planlaşdırılması və həyata keçirilməsini bacarmaq, FH-in nəticələrinin aradan qaldırılması yollarını bilmək, qəza-xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlərin dağıntı ocaqlarında təşkil etmək və aparılmasını həyata keçirmək, əhalinin mülki müdafiə sahəsində hazırlanmasının prinsiplərini öyrənmək, fəvqəladə hadisələr zamanı dağıntı ərazisində ilk tibbi yardım aparmağı bacarmaq.

Fənlərin və Təhsil proqramının təlim nəticələrinin matrisi

Əlavə 2.

Nö	Fənnlər	PTN1	PTN2	PTN3	PTN4	PTN5	PTN6	PTN7	PTN8	PTN9	PTN10	PTN11	PTN12
ÜMUMİ FƏNLƏR													
1	HF-B01		X										
2	HF-B02	X											
3	HF-B03.1	X											
4	HF-B04.2			X									
5	HF-B04.1					X							
İXTİSAS FƏNLƏRİ													
6	İqtisadiyyata giriş					X							
7	Mikroiqtisadiyyat					X							
8	Makroiqtisadiyyat					X							
9	Xətti cəbr və riyazi analiz				X								
10	Ehtimal nəzəriyyəsi və riyazi statistika				X								
11	İKT-baza kompüter bilikləri			X									
12	Statistika (ümumi)				X								
13	Ekonometrika				X								
14	Menecment								X				
15	Biznesin əsasları									X			
16	Logistikanın əsasları										X		
17	Beynəlxalq iqtisadiyyat												X
18	Beynəlxalq ticarət											X	
19	Beynəlxalq nəqliyyat əməliyyatları										X		
20	Təchizat zəncirinin idarə edilməsi									X			
21	Beynəlxalq ticarət hüququ											X	
22	Beynəlxalq biznes									X			
23	Mülki müdafiə		X										
SEÇMƏ FƏNLƏR													
24	İPFS-B01							X					
25	İPFS-B02							X					
26	İPFS-B03					X							
27	İPFS-B04					X							
28	İPFS-B05									X			
29	İPFS-B06			X									
30	İPFS-B07								X				
31	İPFS-B08						X						
32	İPFS-B09											X	
33	İPFS-B10												X
34	İPFS-B11						X						

7. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 7.1. **050401-Beynəlxalq ticarət və logistika** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aranılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsil alanların universitetinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 7.2. Universitetlərin professor-müəllim heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Digər dövlət, yaxud özəl müəssisələrdən və ya digər müvafiq təşkilatlardan gələn yüksək ixtisaslı mütəxəssislər, həmçinin müvafiq ixtisas qrupu üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib olan şəxslər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

8. Təcrübə

- 8.1. Təcrübə tələbənin nəzəri biliklərinin praktikada tətbiqi, eləcə də peşə bacarıqlarının gücləndirilməsi baxımından önəmlidir. İxtisasın xüsusiyyətlərindən asılı olaraq təcrübənin təşkili qaydaları ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən oluna bilər.
- 8.2. Təcrübə özəl şirkətdə, dövlət müəssisəsində, tədqiqat laboratoriyasında (eləcə də universitet, AMEA, özəl yerli, yaxud beynəlxalq təşkilat və şirkətlər və s.) təşkil oluna bilər.
- 8.3. Təcrübə prosesindən maksimal fayda əldə etmək üçün bu proses aşağıdakı kimi 4 mərhələdə təşkil oluna bilər: 1) tələbə karyera planlaşdırılmasını doğru tərtib etməyi öyrənməli, 2) eləcə də yumşaq və 3) sərt bacarıqlara yiyələnməli, 4) müəssisə və təşkilatlarda təcrübə keçməli və ya onlardan daxil olan sifariş layihəsini yerinə yetirməlidir.
- 8.4. Tələbənin karyera planlaması və yumşaq bacarıqlar fənlərini mənimsəməsi ona təhsil müddətində özünüinkişaf və fürsətlərin dəyərləndirilməsinə imkan yaradacaq. Belə ki, “Karyera planlaması” fənni üzrə kursu mənimsəməklə tələbələr karyera barədə ilkin anlayışları, təhsil müddətində dəyərləndirilməli olan karyera inkişaf fəaliyyətlərini biləcək; karyera yol xəritəsinin tərtib olunmasını və texnikaları, idarə, motivasiya və pozitiv düşüncə, işgüzar etika, iş axtarma strategiyaları, eləcə də iş üçün doğru müraciət qaydalarını, peşəkar CV, rezume, istək və tövsiyə məktublarının hazırlanmasını bacaracaq; iş müəhəbbəsinə hazırlıq proseduralarını və müəhəbbə texnikalarını anlayacaqdır.
- 8.5. “Yumşaq bacarıqlar” fənni sayəsində isə tələbə vaxtın effektiv idarə edilməsini, stress menecmentini, kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarını biləcək; problem həll etmə və qərarvermə texnikalarını, ictimaiyyət qarşısında çıxış, səlis nitqin inkişaf yolları, bədən dili və doğru təqdimat qaydalarını, eləcə də komanda işinin qurulmasını bacaracaq; liderlik haqqında prinsipləri anlayacaqdır.
- 8.6. “Sərt bacarıqlar” fənni tələbələrə iş dünyasında ən çox istifadə edilən Excel alətlərindən, layihələrin idarə edilməsində proqram təminatlarından səlis istifadəni bacaracaq; iş həyatında şifahi və yazılı kommunikasiya qaydalarını biləcək; rəqəmsal savadlılıq istiqamətindəki əsas nüansları anlayacaq, şəxsi brendin qurulması yollarını biləcəkdir.
- 8.7. Təcrübəni təşkili iki formada təklif olunacaqdır. Belə ki, tələbələr şirkət və qurumlarda təcrübə imkanlarını araşdıracaq və müsbət dəyərləndirilən tələbələr qarşı tərəfin razılıq sənədlərini universitetə təqdim edəcəkdir. təhsil müddətində mənimsənilmiş karyera planlaması, sərt və yumşaq bacarıqlar sayəsində iş dünyasında uğur qazanma ehtimalları yüksək olacaqdır. Təcrübədən öncə ali təhsil müəssisəsi və təcrübə təşkil olunacaq şirkət/müəssisə/laboratoriya müqavilə imzalanmalıdır. Eyni zamanda, tələbənin fərdi müraciəti əsasında onun ixtisasına uyğun digər şirkət/müəssisə/laboratoriyada, o cümlədən xaricdə təcrübə keçməsinə icazə verilir. Müqavilədə şərtlər, tələbələrin hüquq və öhdəlikləri və digər zəruri təfərrüatlar əks olunur.
- 8.8. Təcrübənin təşkili barəsində ikinci forma isə tələbələrin iş dünyasından daxil olan sifariş layihələrinin icra olunmasıdır. belə ki, şirkət və qurumlarda ehtiyac duyulan araşdırmalar, təkmilləşmə imkanları, problemlərə həll yolları tələbə və mentor müəllimlərin birgə fəaliyyəti ilə təhlil ediləcək və layihə şəklində sifarişçilərə təqdim ediləcəkdir.
- 8.9. Təcrübənin qiymətləndirilməsi təqdim olunmuş layihənin dəyərləndirilməsindən sonra iş dünyası nümayəndələri tərəfindən həyata keçiriləcəkdir.

9. Məşğulluq və ömürboyu təhsil

- 9.1. **“050401-Beynəlxalq ticarət və logistika”** ixtisası üzrə Təhsil proqramının məzunları dövlət hakimiyyəti və idarəetmə orqanlarında; nazirliklərdə və təşkilatlarda; dövlət gömrük komitəsində; dövlət şirkətlərində; nəqliyyat-logistika mərkəzində; limanlarda; nəqliyyat və nəqliyyat-ekspedisiya şirkətlərində; idxal və ixracda məşğul olan şirkətlərdə, yerli və beynəlxalq şirkətlərin nəqliyyat və təchizat bölmələrində; investisiya şirkətlərində; yerli və beynəlxalq konsaltinq və sərqi firmalarında; reklam agentliklərində; beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərində ixtisas üzrə bütün vəzifələrdə işləyə bilərlər.
- 9.2. Universitet Təhsil Proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb sahifəsində yerləşdirməlidir.
- 9.3. **“050401-Beynəlxalq ticarət və logistika”** ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları təhsillərini **“İqtisadiyyat və idarəetmə”** ixtisasları qruplarına daxil olan bütün Magistr proqramlarında davam etdirə bilərlər.
- 9.4. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömürboyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Razılaşdırılmışdır:

Tədris işləri üzrə prorektor

_____ **X.C.Əzizova**

“İqtisadiyyat” ixtisası üzrə proqram rəhbəri

_____ **A.M.Pənahov**

“Beynəlxalq ticarət və logistika” ixtisası
Seçmə fənn blokunda olan fənnlərin təlim nəticələri

"Maliyyə uçotu" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Maliyyə hesabatının məzmununu və tərtibinin məqsədini izah etməyi bacaracaq
FTN 2. Maliyyə məlumatlarının keyfiyyət xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirməyi bacaracaq
FTN 3. İkili yazılışları və mühasibat uçotu sistemlərindən istifadə etməyi bacaracaq
FTN 4. Təsərrüfat əməliyyatları mühasibat hesablarında və ilkin sənədlərdə qeyd etməyi bacaracaq
FTN 5. Sınaq balansını hazırlamağı bacaracaq
FTN 6. Korporativ və qeyri-korporativ müəssisələr üçün əsas maliyyə hesabatlarını hazırlamağı bacaracaq
FTN 7. Sadə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarını hazırlamağı bacaracaq
FTN 8. Maliyyə hesabatları təhlil və şərh etməyi bacaracaq

Maliyyə fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Maliyyə münasibətlərinə dair nəzəri biliklərə malik olmaqla maliyyə sistemi, maliyyə siyasətinin əsas istiqamətlərini, maliyyənin idarə olunması və maliyyə nəzarətinin təşkilati-hüquqi əsasını şərh etməyi bacarmaq
FTN 2. Dövlət büdcəsi, büdcədən kənar fondların gəlir və xərclərini, dövlət krediti və borclarını təhlil edib qiymətləndirməyi bacarmaq
FTN 3. Müəssisələrin və ev təsərrüfatlarının gəlir və xərclərini təhlil edib qiymətləndirməyi bacarmaq
FTN 4. Sığorta və maliyyə bazarlarının müxtəlif seqmentlərini təhlil edib, qiymətləndirməyi bacarmaq
FTN 5. Mərkəzi Bankın tənzimləmə mexanizmini təhlil etməyi və kommersiya banklarının apardığı əməliyyatları təhlil etməyi bacarmaq

"Azərbaycan iqtisadiyyatı" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Milli iqtisadiyyatın makroiqtisadi mənzərəsini təhlil etmək və qiymətləndirməyi bacarması
FTN 2. Sosial-iqtisadi göstəricilərin dinamikasını şərh etməyi bacarması
FTN 3. İqtisadi siyasətin əsas konturlarını bilmək, təhlil etmək və qiymətləndirməyi bacarması
FTN 4. Sektorial və sektorlar arasındakı əlaqələrin təhlilini və qiymətləndirməsini bacarması
FTN 5. Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq iqtisadi münasibətlərdəki, mövqeyini şərh etməyi bacarması
FTN 6. SWOT analizi təhlil etmək və qiymətləndirməyi bacarması

“Regional iqtisadiyyat” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Regional idarəetmənin təşkilinin əsas prinsipləri, bu idarəetmə sisteminin digər idarəetmə formalarından fərqli və üstün cəhətlərinin təhlil etməyi bacarmalıdır.
FTN2. İdarəetmə qərarlarının hazırlanması, qəbulu və icrası proseslərini qiymətləndirməyi bacarmalıdır.
FTN3. İdarəetmədə işgüzar ünsiyyət qurmağı, fəaliyyət mexanizmlərini və onu icra etməyi bacarmalıdır.
FTN4. İdarəçilik sahəsində bacarıq və vərdislərə malik olmaqla qa-nunvericilik bazasından istifadə etməyi bacarmalıdır.
FTN5. Regional idarəetmədə mövcud problemləri, onların həlli məsələlərini və struktur islahatlarının aparılması qaydalarını müəyyən etməyi bacarmalıdır
FTN6. Beynəlxalq təcrübədə yerli özünüidarəetmənin təşkil prinsiplərini təhlil etməyi bacarmalıdır

“Marketing” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Marketingin tərfi, marketingə aid ilkin anlayışların formalaşması, marketingin mühiti haqqında biliklərin toplanması.
FTN 2. Bazarın segmentasiyası, bazar bilgi sistemləri, marketing miks haqqında biliklərə və təbirlərə yiyələnmək.
FTN 3. Məhsul, məhsulun yaşam əyrisi, brend və brendinq haqqında ilkin anlayışlara sahib olmaq.
FTN 4. Qiymətləndirmə strategiyaları, qiymət və qiymətin formalaşması ilə bərabər tələbə bölüşdürmə, bölüşdürmə formaları, kanalları, pərakəndə və toptançılar haqqında ilkin anlayışlara da yiyələnəcək.
FTN 5. İrəlilətmə (Promotion) miks–reklam, ictimaiyyətlə əlaqələr, satış təşviq, personal satış, birbaşa satış- fəaliyyətləri haqqında nümunələr və hər birinin öyrədilməsi.
FTN 6. İstehlakçı davranışları, strateji marketing, marketingdə etika, marketingdə müasir yanaşmalar haqqında ilkin məlumatların əldə edilməsi.

“Rəqəmsali iqtisadiyyat” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
PTN 1. Müasir dövrün iqtisadi reallıqlarını anlamaq və onları təhlil edə bilmək.
PTN 2. Mürəkkəb iqtisadi məsələləri analiz edə bilmək.
PTN 3. Müasir iqtisadi proseslərin işləmə mexanizminin nəzəri və tətbiqi cəhətlərini anlamaq.
PTN 4. İqtisadiyyatın kompleks məsələlərinin həllində istifadə olunan riyazi metodları anlamaq.
PTN 5. İqtisadi analiz üçün tələb olunan statistik, ekonometrik və alətlərin istifadəsini mənimsəmək.
PTN 6. İqtisadi problemlərin həlli üçün prosesləri modelləşdirmək, əlaqədar metodlardan istifadə etməklə uyğun hipotezlər irəli sürmək və qiymətləndirmək.

“Layihələrin idarəedilməsi” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Layihə yazmaq, onu icra etmək və qiymətləndirmək qabiliyyətinə sahib olmaq.
FTN 2. Layihələrin idarə edilməsi üçün lazım olan komanda işini təşkil etmək.
FTN 3. Layihə üçün tələb olunan mənbələri necə müəyyənləşdirməyi, resursları necə idarə etməyi və layihənin xərclərini necə idarə etməyi öyrənmək.
FTN 4. Layihədəki riskləri müəyyənləşdirməyi, riskləri necə idarə etməyi, onların qarşısını necə almağı və onlardan faydalanmağı bilmək.
FTN 5. Layihə irəlilədikcə planlaşdırılan ilə gerçəkləşdirilənin uyğunluğunun yoxlanılması və layihənin keyfiyyət tələblərinə cavab verib - vermədiyini müəyyənləşdirmək.
FTN 6. Layihə meneceri üçün lazım olan xüsusiyyətləri əldə etməyi bacarmalıdır.

“Transmilli korporasiyalar və beynəlxalq iqtisadi integrasiya” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. TMK-rın tipləri və onların fərqli cəhətlərini istehsal amilinin rolu, iqtisadi prosesdə onun əsas qüvvə kimi dəyərləndirilməsini bacarmalıdır.
FTN 2. TMK-rın nəzəri konsepsiyalarına xas spesifik kateqoriya və qanunları öyrənmək və digər iqtisadi qanunlardan fərqləndirməyi bacarmalıdır.
FTN 3. BİM sistemində beynəlxalq korporasiyaların yeri və rolunu müəyyənləşdirməyi bacarmalıdır.
FTN 4. TMK-ın yerləşdiyi əsas mərkəzlər, onların biznes fəaliyyətinin coğrafiyası və inkişaf göstəriciləri müqayisəli təhlil edib qiymətləndirməyi bacarmalıdır.
FTN 5. Kapital ixracında TMK-rın rolunu yarmə səbəblərini kapital artıqlığı ilə müqayisə etməyi bacarmalıdır.
FTN 6. Beynəlxalq ticarət və xidmət sahələrində fəaliyyət göstərən iri biznes subyektlərinin bazar sistemində fərqli inkişaf modelləri bilməklə müqayisə etməyi bacarmalıdır.

"İqtisadi hüquq" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Tələbə iqtisadi hüququn əsas ideyalarını və nəzəriyyələri, iqtisadiyyatla hüququn qarşılıqlı əlaqəsini və onların bir-birinə təsir mexanizmlərini təhlil və qiymətləndirilməsini bacarmalıdır.
FTN 2. İhisarçılıq şəraitində antiinhisar qanunvericiliyini, maliyyə sahəsinə aid olan hüquq normalarını tətbiq etməyi bacarmalıdır.
FTN 3. Azad sahibkarlıq, kommersiya hüququ və aqrar sahəsində olan qanunvericiliyi bilmək və təqdim etməyi bacarmalıdır.
FTN 4. Mülkiyyətin toxunulmazlığını qanunlara uyğun izah etməyi bacarmalıdır.
FTN 5. İnformasiya cəmiyyətinin dövlət siyasətini, informasiya təhlükəsizliyi sistemini və elektron ticarətlə bağlı qanunvericilik bazasını öyrənməyi və informasiya əldə edərkən tətbiq etməyi bacarmalıdır.
FTN 6. Nəqliyyat sferasını tənzimləyən normativ-hüquqi aktları, hüquqi vəziyyətini, gömrük qanunvericiliyi aktlarını, valyuta nəzarətinin həyata keçirilməsində kömrük orqanlarının səlahiyyətlərini, pozuntulara görə məsuliyyəti, bu orqanların hüquqi vəziyyətini öyrənməklə tətbiqini bacarmalıdır.

"Gömrük işi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. AR-da gömrük işinin təşkili və gömrük siyasəti sahəsində baş verən prosesləri qiymətləndirməyi bacarmalıdır.
FTN 2. Gömrük nəzarətinin formaları, nəzarət üçün tələb olunan sənədlər, gömrük rejimləri və gömrük rəsmiləşdirilməsinin aparılması sahəsində fəaliyyəti həyata keçirməyi bacarmalıdır.
FTN 3. Gömrük dəyərinin təyin edilməsi üsullarından istifadə etməyi, gömrük ödənişlərinin hesablanması və tutulması qaydalarını bacarmalıdır.
FTN 4. Xarici-iqtisadi fəaliyyətin gömrük-tarif və qeyri-tarif tənzimlənməsini həyata keçirməyi, valyutaya nəzarəti aparmağı bacarmalıdır.
FTN 5. Gömrük işində statistik və iqtisadi təhlil metodlarından istifadə etməyi, gömrük orqanlarının hüquq-mühafizə fəaliyyəti sahəsində əməliyyatlarını fərqləndirməyi bacarmalıdır.
FTN 6. Gömrük orqanlarında idarəetmənin əsaslarını tətbiq etməyi, gömrük sistemində idarəetmənin təşkilatı strukturlarının fəaliyyətini və idarəetmə prosesini qiymətləndirməyi bacarmalıdır.

"Dünya iqtisadiyyatı" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1. Dünya təsərrüfatının yaranması və inkişafının əsas qanunauyğunluqlarını qiymətləndirməyi bacaracaq
FTN 2. Dünya iqtisadiyyatının sahəvi quruluşunu şərtləndirən iqtisadi inteqrasiya meyillərini əsaslandırmağı bacaracaq
FTN 3. Qlobal iqtisadi problemlərin dünya iqtisadiyyatının inkişafına təsir imkanlarını qiymətləndirməyi bacaracaq
FTN 4. Sənayecə inkişaf etmiş ölkələrin beynəlxalq ticarətin genişlənməsində rolu və yerini iqtisadi cəhətdən əsaslandırmağı bacaracaq
FTN 5. Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına mərhələli inteqrasiyasının qanunauyğunluqlarını əsaslandırmağı bacaracaq.

